

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-12-03/2013

P/13/066

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/066 – Efekty kształcenia w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
<i>Kontrolerzy</i>	1. Jolanta Nowak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 86031 z dnia 19 sierpnia 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-2)</p> 2. Stanisław Nowak, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 86032 z dnia 19 sierpnia 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 3-4)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Spoleczne Liceum Ogólnokształcące Lykeion w Łodzi (zwane dalej: Liceum), ul. Rajdowa 13, 94-003 Łódź.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Krystyna Zasada – Dyrektor Liceum od 1 września 1994 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 5-10)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych objętych kontrolą. Formułując ocenę pozytywną, Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła w szczególności, spełnienie przez Liceum wymagań niezbędnych do posiadania uprawnień szkoły publicznej oraz zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu i nauki, a także wyposażenia niezbędnego do realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Liceum aktywizowało działania wychowawcze i rozwijało zainteresowania uczniów.

Najwyższa Izba Kontroli, dokonując powyższej oceny wzięła również pod uwagę wyjaśnienie Pani Dyrektor, wskazujące na stosowanie w Liceum zasady otwartości dla wszystkich uczniów, bez kryteriów przyjęć opartych na wstępnej selekcji pod kątem nauczania, co było - zdaniem NIK - jedną z przyczyn osiągnięcia w badanym okresie wyników matur na przeciętnym poziomie.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Organizacja szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych

1.1. Podstawy formalnoprawne funkcjonowania Liceum

Opis stanu
faktycznego

Liceum zostało wpisane do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Prezydenta Miasta Łodzi pod numerem PP/31/93. Zaświadczenie zawierało dane zgodne z art. 82 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty² (zwanej dalej ustawą o systemie oświaty).

Organem prowadzącym Liceum jest Towarzystwo Oświatowe „LYKEION” z siedzibą w Łodzi.

Liceum posiada uprawnienia szkoły publicznej nadane decyzją Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 maja 2002 r.

(dowód: akta kontroli str.11-12)

1.2. Zgodność statutu Liceum z przepisami prawa

Aktualny Statut Liceum nadany został przez organ prowadzący w dniu 17 lutego 2011 r., zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Statut Liceum zawierał wszystkie dane wynikające z art. 84 ust. 2 ustawy o systemie oświaty. Wcześniejszy Statut obowiązywał od 1 września 2002 r. W Statucie uregulowane zostały m.in.: kwestie dotyczące: przyjęcia i skreślenia z listy uczniów, zasady funkcjonowania stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych, prawa i obowiązki uczniów, organizacji zajęć pozalekcyjnych, udzielania uczniom pomocy pedagogicznej, udzielania pomocy uczniom mającym trudności w nauce. Sprawa podziału na grupy uczniowskie została w Statucie uregulowana w sposób następujący: „Klasa jako podstawowa jednostka organizacyjna szkoły winna liczyć nie więcej niż 18 uczniów” (art. 22 ust. 5 Statutu). W Statucie podano m.in., iż „dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny zgodnie z odrębnymi przepisami” (art. 12 pkt 2 Statutu). Liceum dysponuje potwierdzeniem, iż organ prowadzący wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 82 ust. 5 ustawy o systemie oświaty i przekazał do Urzędu Miasta Łodzi kolejną wersję Statutu Liceum.

(dowód: akta kontroli str. 13-34,127)

Ogólne zasady oceniania, klasyfikowania, promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów określone zostały w badanym okresie w odrębnych dokumentach pn. „Wewnątrzszkolny system oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów” (w.s.o):

- zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 sierpnia 2006 r. i obowiązujący do 30 sierpnia 2011 r.,
- zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 sierpnia 2011 r. i obowiązujący do 21 listopada 2012 r.,
- zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 21 listopada 2012 r.

Ponadto, nauczyciele opracowywali Przedmiotowe Systemy Oceniania, z którymi zapoznawali uczniów na pierwszych zajęciach lekcyjnych i zamieszczali je na stronie internetowej Liceum.

Przyjęty w Liceum w.s.o. spełniał warunki określone w § 3 ust. 3 pkt 1-7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych³.

(dowód: akta kontroli str. 35-111)

W badanym okresie Kuratorium Oświaty w Łodzi nie przeprowadziło ewaluacji, dokonywało natomiast obserwacji przebiegu egzaminów maturalnych.

(dowód: akta kontroli str.112-120)

1.3. Sposób i źródła finansowania działalności Liceum

Źródła finansowania Liceum określone zostały w art. 42 obowiązującego Statutu, w którym ustalono, iż budżet szkoły tworzony był z miesięcznych opłat czesnego oraz dotacji jednostki samorządu terytorialnego. W dniu 1 września 1994 r. organ prowadzący udzielił Dyrektorowi pełnomocnictwa do wypełniania funkcji i podejmowania wszelkich decyzji administracyjno-gospodarczych i finansowych.

(dowód: akta kontroli str.10,13-34)

Wysokość czesnego określona została przez organ prowadzący w dniu 29 sierpnia 1998 r. w wysokości 190 zł (miesięcznie).

(dowód: akta kontroli str. 121)

Przychody Liceum w przeliczeniu na 1 ucznia w latach 2010 - 2012 wyniosły: w 2010 r. – 7.050,07 zł, w 2011 r. – 8.116,13 zł, w 2012 r. – 8.569,61 zł. Koszty w analogicznym okresie kształtowały się w przeliczeniu na 1 ucznia: w 2010 r. – 7.363,61 zł, w 2011 r. – 7.261,22 zł, w 2013 r. – 8.048,14 zł.

(dowód: akta kontroli str.126)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wyposażenie Liceum do realizacji jego celów statutowych oraz zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu w Liceum

2.1. Wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej

Opis stanu
faktycznego

W szkolnych programach nauczania dla przedmiotów: język polski, język angielski, biologia i informatyka zapisana była baza materiałowa oraz środki dydaktyczne niezbędne do realizacji tych programów. Liceum posiada sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej określonej przez Ministra Edukacji Narodowej w rozporządzeniach⁴. Pracownie języka polskiego i języka angielskiego wyposażone były m.in. w słowniki, encyklopedie, podręczniki, leksykony, literaturę, filmy DVD, pomoce wizualne, telewizory, odtwarzacze DVD,

³Dz. U. Nr 83, poz. 562

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458 ze zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977)

komplety płyt do nauczania, sprzęt komputerowy, telewizory. Sala do prowadzenia zajęć z biologii posiadała ponadto pomoce dydaktyczne w postaci: preparatów, plansz, albumów, siedmiu mikroskopów. Zajęcia informatyczne odbywały się w sali 14-to stanowiskowej, w której uczniowie mieli dostęp do internetu. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywały się w sali gimnastycznej wynajmowanej od pobliskiego XXVI Liceum Ogólnokształcącego. Umowa obowiązująca w roku szkolnym 2012/2013 stanowiła, iż zajęcia z wychowania fizycznego odbywać będą się w piątki w godzinach od 15.15 do 16.15, i obowiązywała w okresie od 12 października 2012 r. do 12 kwietnia 2013 r. Liceum nie dysponowało własnym boiskiem szkolnym, podczas sprzyjającej pogody, uczniowie mieli zajęcia na pobliskim „orliku”. W budynku Liceum zorganizowana była sala siłowni oraz pomieszczenie do zajęć z aerobiku, w których również odbywały się lekcje wychowania fizycznego.

Posiadane pomoce dydaktyczne i sprzęt pozwalały nauczycielom realizować podstawę programową określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r.⁵ w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

(dowód: akta kontroli str.192-195, 218-219, 236)

Jak wyjaśniła Pani Dyrektor, „W budynku Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w latach 2010/11-2012/2013 odbywały się zajęcia wychowania fizycznego w formie: zajęć na siłowni -1godz/tyg dziewczęta i chłopcy, aerobiku- 2godz/tyg dziewczęta, aikido 1 rok, w wymiarze 1godz/tyg dziewczęta i chłopcy oraz na sali gimnastycznej wynajmowanej w XXVI Liceum Ogólnokształcącym, w latach 2010/11 oraz 2011/12, 2 razy w tygodniu w wymiarze 120 min plus 15 minut wcześniej na przygotowanie do zajęć, które nauczyciel przeznacza na rozgrzewkę.

We wrześniu oraz maju i czerwcu uczniowie korzystają z zajęć na własnym boisku szkolnym lub Orliku. Kiedy warunki atmosferyczne nie pozwalają na zajęcia na zewnątrz, zajęcia odbywają się na siłowni w szkole. W roku szkolnym 2012/2013, zajęcia na sali gimnastycznej odbywały się w wymiarze 60 min plus 15 minut doliczane przed zajęciami na czynności organizacyjne, wykorzystywane przez nauczyciela na przeprowadzenie rozgrzewki i innych ćwiczeń. W roku 2013/14 zajęcia na sali gimnastycznej w XXVI LO będą prowadzone w wymiarze 120 minut.”

(dowód: akta kontroli str.258-259,266-267)

2.2 Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki

W Liceum, w badanym okresie, przeprowadzone zostały dwie kontrole sanitarne (w 2012 roku wydano zalecenie, aby oznakować meble zgodnie z normami zdrowotnymi – jednostka wykonała zalecenie). Ponadto, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Łodzi przeprowadził w 2012 roku kontrolę nieruchomości pod kątem prawidłowego użytkowania obiektu budowlanego oraz przeprowadzania okresowych kontroli budynku zgodnie z przepisami prawa budowlanego (zalecono uzupełnić przeglądy z badań rezystancji izolacji, skuteczności przeciwporażeniowej oraz badań odgromowych, a także uzupełnić książkę obiektu budowlanego o brakujące wpisy z przeglądów – jednostka wykonała zalecenie).

(dowód: akta kontroli str.112-113)

W każdym roku objętym niniejszą kontrolą, Dyrektor Liceum przeprowadziła – zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁶ - kontrole zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły. Kontrola obejmowała cały budynek wraz z terenem wokół. Żadnych nieprawidłowości nie odnotowano

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17

⁶ Dz. U. Nr 6, poz. 69 ze zm.

i każdorazowo stwierdzano gotowość szkoły na przyjęcie uczniów. W protokołach zwracano uwagę na stare okna, których stan wymaga dalszych prac remontowych (wymieniono już sukcesywnie okna w czterech pomieszczeniach, jak również drzwi wejściowe i drzwi na ogród). Protokół kontroli podpisywany był przez Dyrektora i osoby uczestniczące w czynnościach, zgodnie z § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia. Kopie protokołów przekazane zostały do organu prowadzącego.

(dowód: akta kontroli str.163-168)

Wszyscy nauczyciele w ankietach ocenili, iż wyposażenie w pomoce dydaktyczne jest nowoczesne i wystarczające do realizacji programu. Ponadto stwierdzili, że warunki lokalowe są również odpowiednie – 10 odpowiedzi (77% ankietowanych).

69% ankietowanych uczniów stwierdziło, że budynek Liceum jest schludny, przestronny i czysty, a 78,6% oceniło, że nauczyciele korzystają na lekcjach z pomocy dydaktycznych.

73% ankietowanych rodziców uważa, że budynek szkoły jest odpowiednio przystosowany do prowadzenia nauki, a 90%, że liczba uczniów w klasie, do której uczęszcza ich dziecko jest odpowiednia.

(dowód: akta kontroli str.252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Efekty dydaktyczne Liceum

Opis stanu
faktycznego

3.1. Wyniki klasyfikacji i promocji uczniów w wewnątrzszkolnym systemie oceniania

Liceum, posiadając uprawnienia szkoły publicznej zobowiązane było stosować zasady klasyfikowania i promowania uczniów stosownie do przepisów rozporządzenia MEN z 30 kwietnia 2007 r. oraz zgodnie z postanowieniami Statutu i w.s.o. Analiza arkuszy ocen ucznia wskazuje na stosowanie zasad klasyfikowania i promowania uczniów zgodnie z w.s.o. oraz zgodnie z rozporządzeniem MEN z 30 kwietnia 2007 r.

(dowód: akta kontroli str. 13-110,129-136)

W latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 w Liceum utworzono po 6 oddziałów. Liczba uczniów w Liceum ogółem kształtowała się od 71 (na początku roku szkolnego 2010/2011) do 89 uczniów (na koniec roku szkolnego 2012/2013). W latach szkolnych 2010/2011 - 2012/2013 promocji do klasy wyższej nie otrzymało odpowiednio: 5, 15, 3 uczniów.

W roku szkolnym 2010/2011 czwórka uczniów odeszła do innych szkół, w 2011/2012 – 11 uczniów, a w 2012/2013 – 12 uczniów.

W każdym z badanych lat szkolnych była grupa uczniów, którzy osiągnęli średnią ocen powyżej 4,75, liczba tych uczniów kształtowała się odpowiednio: 3, 5, 4.

Liczba uczniów powtarzających klasę wynosiła: 2010/2011- 2 (niepromowani w związku z ocenami niedostatecznymi z matematyki), 2011/2012 – 8 (niepromowani w związku z 23 ocenami niedostatecznymi z przedmiotów: matematyka, biologia, historia, język angielski, język niemiecki, chemia, geografia, wiedza o społeczeństwie), 2012/2013 – 1 (oraz kolejny jeden powtarzający klasę w innej szkole, uczniowie niepromowani w związku z 8 ocenami niedostatecznymi z przedmiotów: język angielski, język niemiecki, historia, wiedza o społeczeństwie, fizyka, biologia, geografia). Liceum posiadało informacje dotyczące losów niedoszłych absolwentów (gdzie kontynuowali naukę), w przypadku, gdy nie ukończyli oni jeszcze 18 roku życia.

W badanych latach szkolnych organizowane były egzaminy poprawkowe – z odpowiednio: 4, 8 i 9 przedmiotów.

(dowód: akta kontroli str.217,251)

Liceum posiadało informacje dotyczące losów części absolwentów i podejmowanych przez nich kierunków studiów.

(dowód: akta kontroli str.237-238)

3.2. Wyniki Liceum na egzaminach zewnętrznych

W roku szkolnym 2010/2011 świadectwo dojrzałości uzyskało 16, (66,7% absolwentów), spośród 17 przystępujących do egzaminu maturalnego,

W roku szkolnym 2011/2012 świadectwo dojrzałości uzyskało 19, tj. 76% absolwentów, spośród 21 przystępujących do matury,

W roku szkolnym 2012/2013 świadectwo dojrzałości uzyskało 21, tj. 61,8% absolwentów spośród 24 osób przystępujących do matury.

(dowód: akta kontroli str.137)

Na egzaminach maturalnych przeprowadzonych w 2011 r., 2012 r. i 2013 r. wyniki z wybranych przedmiotów na poziomie podstawowym przedstawiały się następująco:

- z matematyki średnie wyniki uczniów wynosiły odpowiednio: 36,63% (średnia krajowa – 48,24%), 57,82% (średnia krajowa – 55,84%) i 47,36% (średnia krajowa – 55%). Średnie wyniki uczniów Liceum na dziewięciostopniowej skali staninowej odpowiadały corocznie staninowi 5 (średni),
- z języka polskiego średnie wyniki uczniów wynosiły odpowiednio: 44,96% (średnia krajowa – 53,60%), 42,08% (średnia krajowa – 53,54%) i 45,30% (średnia krajowa – 55%). Średnie wyniki uczniów Liceum na dziewięciostopniowej skali staninowej odpowiadały corocznie staninowi 4 (niżej średni),
- z języka angielskiego średnie wyniki uczniów wynosiły odpowiednio: 67,61% (średnia krajowa – 69,69%), 82% (średnia krajowa – 68%) i 72,58% (średnia krajowa – 68%). Średnie wyniki uczniów Liceum na dziewięciostopniowej skali staninowej odpowiadały w roku 2011 i 2013 staninowi 5 (średni), a w 2012 r. – 6 (wyższej średni),
- z języka niemieckiego średnie wyniki uczniów wynosiły odpowiednio: 74,50% (średnia krajowa – 70,44%), 69,33% (średnia krajowa – 63%) i 38% (średnia krajowa – 58%). Średnie wyniki uczniów Liceum na dziewięciostopniowej skali staninowej odpowiadały w latach 2011-2012 staninowi 6 (wyżej średni), a w roku 2013 – 3 (niski),
- z biologii średnie wyniki uczniów wynosiły odpowiednio: 54% (średnia krajowa – 46,09%), 34,80% (średnia krajowa – 37%) i 58,67% (średnia krajowa – 44%). Średnie wyniki uczniów Liceum na dziewięciostopniowej skali staninowej odpowiadały w kolejnych latach staninowi: 6 (wyżej średni), 5 (średni) i 7 (wysoki).

(dowód: akta kontroli str.138-139)

Egzaminy maturalne na poziomie rozszerzonym zostały przeprowadzone w 2011 roku z czterech przedmiotów, a w 2012 i 2013 roku z ośmiu przedmiotów.

Na dziewięciostopniowej skali staninowej wyniki z egzaminów maturalnych na poziomie rozszerzonym (z przedmiotów, do których przystąpiła największa liczba uczniów) kształtowały się:

- z języka angielskiego w 2011 r. – 8 (poziom bardzo wysoki), w 2012 r. – 7 (poziom wysoki), a w 2013 r. – 5 (poziom średni),
- z matematyki w 2011 r. – 7 (poziom wysoki), a w 2012 r. – 5 (poziom średni),
- z chemii w 2011 r. – 5 (poziom średni), w 2012 r. – 4 (poziom niżej średni).

(dowód: akta kontroli str.140-141)

Analiza średnich wyników z egzaminu maturalnego pisemnego dla poziomu podstawowego wykazała, że w badanych latach maturzyści Liceum osiągnęli średnie wyniki (wg skali staninowej) w przedziale 4-6 (niżej średni – wyższej średni) w 2011 roku, 3-8 (niski – bardzo wysoki) w 2012 roku i 3-7 (niski – wysoki) w 2013 roku:

- w 2011 r. maturzyści uzyskali wyższy wynik, niż średni krajowy w egzaminach z trzech przedmiotów (biologia, język niemiecki, wiedza o społeczeństwie), pozostałe wyniki (pięć przedmiotów) kształtowały się poniżej średniej krajowej (od 0,25 punktu procentowego dla historii do 11,61 punktu procentowego dla matematyki),
- w 2012 r. maturzyści uzyskali wyższy wynik, niż średni krajowy w egzaminach z pięciu przedmiotów (fizyka i astronomia, język angielski, język niemiecki, matematyka, wiedza o społeczeństwie), pozostałe wyniki (cztery przedmioty) kształtowały się poniżej średniej krajowej (od 2,20 punktu procentowego dla biologii do 15,21 punktu procentowego dla języka polskiego),
- w 2013 r. maturzyści uzyskali wyższy wynik niż średni krajowy w egzaminach z dwóch przedmiotów (biologia, język angielski), pozostałe wyniki (siedem przedmiotów) kształtowały się poniżej średniej krajowej (od 3,20 punktu procentowego dla wiedzy o społeczeństwie do 26 punktów procentowych dla fizyki i astronomii – jeden zdający osiągnął wynik 12%, przy średniej krajowej wynoszącej 38%).

Natomiast analiza średnich wyników z egzaminu maturalnego pisemnego dla poziomu rozszerzonego wykazała, że:

- w 2011 roku maturzyści Liceum osiągnęli w maturze z trzech przedmiotów (chemia, język angielski, matematyka) wyższe wyniki, niż średnie wyniki krajowe, natomiast w jednym przypadku - egzaminu z Wiedzy o społeczeństwie - wynik jednej osoby zdającej kształtował się na skali staninowej pod pozycją 2 (poziom bardzo niski),
- w 2012 roku na 8 zdawanych przedmiotach, w pięciu przypadkach (historia, informatyka, język angielski, język polski, matematyka) średnie wyniki Liceum były wyższe, niż średnie wyniki krajowe, niższe wyniki osiągnęli uczniowie z przedmiotów np.: chemia, historia, fizyka i astronomia, wiedza o społeczeństwie,
- w 2013 roku na 8 zdawanych przedmiotów, w żadnym przypadku nie osiągnięto wyniku wyższego niż średnia krajowa, a nawet w przypadku dwóch przedmiotów (chemia, wiedza o społeczeństwie) wyniki na skali staninowej wynosiły 1 (poziom najniższy).

(dowód: akta kontroli str.138-141,220-223)

Wskaźnik edukacyjnej wartości dodanej (EWD) obliczonej dla Liceum (i opublikowanej na stronie internetowej www.ewd.edu.pl) na podstawie wyników absolwentów z lat 2010-2012 kształtował się następująco:

- dla przedmiotów humanistycznych: średni poziom umiejętności maturzystów osiągnął wartość 84 przy średniej krajowej wynoszącej 100,0 i średniej województwa łódzkiego wynoszącej 98,9. Wskaźnik EWD przeciętnego ucznia Liceum wyniósł -7 przy przeciętnym wskaźniku EWD dla kraju wynoszącym 0,0 oraz przy przeciętnym wskaźniku EWD dla województwa łódzkiego wynoszącym - 0,2;

- dla języka polskiego: średni poziom umiejętności maturzystów osiągnął wartość 82,5 przy średniej krajowej wynoszącej 100,0 i średniej województwa łódzkiego wynoszącej 99,2. Wskaźnik EWD przeciętnego ucznia Liceum wyniósł -7,5 przy przeciętnym wskaźniku EWD dla kraju wynoszącym 0,0 oraz przy przeciętnym wskaźniku EWD dla województwa łódzkiego wynoszącym 0,1;
- dla przedmiotów matematyczno-przyrodniczych: średni poziom umiejętności maturzystów osiągnął wartość 89 przy średniej krajowej wynoszącej 100 i średniej województwa łódzkiego wynoszącej również 100. Wskaźnik EWD przeciętnego ucznia Liceum wyniósł -2,5 przy przeciętnym wskaźniku EWD dla kraju wynoszącym 0,0 oraz przy przeciętnym wskaźniku EWD dla województwa łódzkiego wynoszącym również 0,0.
- dla matematyki: średni poziom umiejętności maturzystów osiągnął wartość 89,9 przy średniej krajowej wynoszącej 100,0 i średniej województwa łódzkiego wynoszącej 100,1. Wskaźnik EWD przeciętnego ucznia Liceum wyniósł -2,5 przy przeciętnym wskaźniku EWD dla kraju wynoszącym 0,0 oraz przy przeciętnym wskaźniku EWD dla województwa łódzkiego wynoszącym 0,2;

(dowód: akta kontroli str. 225-227)

Interpretując powyższe wyniki EWD, Dyrektor Liceum stwierdziła m.in.: „(...) według informacji zamieszczonej na w/w stronie opisy położenia elips (szkoły) w układzie współrzędnych (wynik egzaminu, EWD) przedstawiają się następująco:

- w przypadku przedmiotów humanistycznych, języka polskiego i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych – nasza szkoła wymaga pomocy,
- w przypadku matematyki – nasza szkoła nadal wymaga pomocy mimo, że część pozycji szkoły mieści się w przedziale, gdzie jesteśmy szkołą wspierającą.

Jednocześnie informuję, iż liczba osób zdających, których wyniki uwzględniono w analizie na w/w stronie nie jest adekwatna do ilości naszych absolwentów z lat 2010-2012, co potwierdzają poniższe tabele(...).gdyby na w/w stronie uwzględniono prawidłową liczbę naszych absolwentów z lat 2010-2012 punkty odniesienia, jak i opis położenia elips (szkoły) w układzie współrzędnych (...) przedstawiałyby się inaczej i nasza szkoła osiągnęłaby wartości wyższe niż zostały zinterpretowane na podstawie wykresów.”

Ponadto w dalszej części Pani Dyrektor zwróciła uwagę m.in. na misję szkoły, otwartość dla wszystkich dzieci, bez stosowania nietolerancyjnych kryteriów przyjęć opartych na wstępnej selekcji pod kątem wyników nauczania. Do szkoły przyjmowani są uczniowie także z wynikami słabymi i średnimi po szkole gimnazjalnej. Jak stwierdziła Pani Dyrektor, szanuje szkoły uczestniczące w ogólnopolskim wyścigu o miejsce w rankingu najlepszych szkół, ale celem tej szkoły nigdy nie była walka o wyniki, ale nie pozbywają się uczniów którzy te wyniki pogorszą.

(dowód: akta kontroli str.276-279)

Porównanie procentowego udziału uczniów Liceum w poszczególnych staninach z egzaminu gimnazjalnego („wejście”) z wynikiem z matury („wyjście”) wykazało, że:

- w przypadku egzaminu gimnazjalnego w 2009 r. i matury w 2012 r. (analizę poddano tylko uczniów (trzy osoby), którzy uczyli się w Społecznym Gimnazjum Lykeion, gdyż dane dotyczące tylko tych uczniów pozostały w dokumentacji szkoły):
 - w części humanistycznej (porównanie egzaminu gimnazjalnego z części humanistycznej z wynikami matury z języka polskiego) wynik uczniów „na wejściu” mieścił się w staninach: 2 (bardzo niski) – 33%, 4 (niski średni) – 33% i 7 (wysoki) – 33%, a na wyjściu w staninach: 2, 3 i 5 (po 33%),
 - w części matematyczno-przyrodniczej (porównanie wyniku egzaminu gimnazjalnego z części matematyczno-przyrodniczej z wynikami matury z matematyki) wynik „na wejściu” mieścił się w staninach 1 (najniższy) – 33%,

2 (bardzo niski) – 33% i 7 (wysoki) – 33%, a na wyjściu w staninach: 3, 4 i 7 (po 33%);

- w przypadku egzaminu gimnazjalnego w 2010 r. i matury w 2013 r. (bez uwzględnienia egzaminów maturalnych poprawkowych w sierpniu 2013 r. oraz wyników osiągniętych przez byłych absolwentów):
 - w części humanistycznej (porównanie egzaminu gimnazjalnego z części humanistycznej z wynikami matury z języka polskiego) wynik uczniów „na wejściu” mieścił się w staninach: 2 (bardzo niski) – 12,5%, 3 (niski) – 4,2%, 4 (niski średni) – 33,3%, 5 (średni) – 16,7%, 6 (wyżej średni) – 29,1% i 7 (wysoki) – 4,2%, a na wyjściu w staninach: 2 – 12,5%, 3 – 25%, 4 – 33,3%, 5 – 16,7%, 6 – 8,3% i 7 – 4,2%,
 - w części matematyczno-przyrodniczej (porównanie wyniku egzaminu gimnazjalnego z części matematyczno-przyrodniczej z wynikami matury z matematyki) wynik „na wejściu” mieścił się w staninach: 2 (bardzo niski) – 28,5%, 3 (niski) – 19%, 4 (średni niski) – 9,5%, 7 (średni) – 14,3%, 6 (wyżej średni) – 4,8%, 7 (wysoki) – 4,8%, 8 (bardzo wysoki) – 14,3% i 9 (najwyższy) – 4,8%, a na wyjściu w staninach: 4 – 23,8%, 5 – 57,1% i 6 – 19,1%;

(dowód: akta kontroli str.228-235)

Interpretując wyniki uzyskane przez maturzystów, Dyrektor Liceum stwierdziła: „W 2010 r. 83,3% przyjętych uczniów uzyskało wg skali staninów wynik 4 – 9 z egzaminu gimnazjalnego z części humanistycznej. Wynik 83,3%, uwzględnia uczniów, którzy przystąpili do matury, nie przystąpili, odeszli z naszej szkoły. Wynik ten nie uwzględnia uczniów, którzy zostali przyjęci do naszej szkoły w kolejnych latach szkolnych i przystąpili do matury.(...) wiedza i umiejętności z języka polskiego uczniów przyjętych do szkoły w 2010 roku były na niskim poziomie, znacznie niższym niż wskazywałyby wyniki z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego. Dotyczy to zwłaszcza uczniów klasy IB, wyraźnie słabszych od uczniów klasy IA. W maju 2013 r. 62,5% uczniów uzyskało wg skali staninów 4 – 9 wynik z egzaminu maturalnego z języka polskiego. (...) wpływ na wynik egzaminu gimnazjalnego miała też wiedza uczniów z innych, łatwiejszych przedmiotów niż język polski, tak więc porównanie wyniku matury z języka polskiego i wyniku egzaminu gimnazjalnego nie jest w pełni adekwatne.(...) Na egzaminie gimnazjalnym w części sprawdzającej rozumienie czytanego tekstu przeważają pytania zamknięte, na które uczeń udziela odpowiedzi wybierając jedną z proponowanych w poleceniu, podczas gdy na maturze w analogicznej do egzaminu gimnazjalnego części, przeważają pytania otwarte, na które uczeń musi odpowiedzieć własnymi słowami. (...) Ok. 1/5 absolwentów, którzy przystąpili do matury w r. 2013, to uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, dla których język polski, ze względu na np. dysleksję, jest przedmiotem trudnym w części pisemnej. Ci sami uczniowie osiągają znacznie lepszy wynik w części ustnej - średnia 65,4, gdzie na ocenę nie mają wpływu elementy oceniane w części pisemnej.

Uczniowie przystępujący do matury często więcej czasu poświęcają na przygotowanie się do matematyki obowiązkowej, która dla uczniów jest przedmiotem trudnym. Uznając, że matura z języka polskiego jest łatwiejsza, ze względu na obecność w arkuszu fragmentu tekstu literackiego, do którego muszą się odnieść, pisząc własny tekst, poświęcają na ten przedmiot mniej czasu na naukę.”

(dowód: akta kontroli str.258-273)

Wyniki matur z poszczególnych lat były analizowane przez Dyrektora i Wicedyrektora Liceum, a także omawiane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. Jak wynika z zapisów w protokołach z posiedzenia Rady Pedagogicznej, nauczyciele, którzy prowadzili zajęcia dydaktyczne z przedmiotów, z których uczniowie osiągnęli wyniki niższe niż średnie krajowe, zostali zobowiązani do

opracowania programu naprawczego. Sprawy z zakresu przygotowania dydaktycznego do matur były również w zakresie zainteresowania Dyrektora Liceum podczas realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego. Ponadto z każdego przedmiotu nauczyciele sporządzają dla każdego ucznia bieżące analizy biorąc pod uwagę wyniki egzaminów gimnazjalnych i kolejnych sprawdzianów, co pozwala na ustalenie poziomu przygotowania uczniów do egzaminu maturalnego.

(dowód: akta kontroli str.169-183)

3.3. Wyniki Liceum uzyskane w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i turniejach

Liceum w latach objętych kontrolą było organizatorem (we współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi) sześciu Mistrzostw Szaradziarskich (w tym trzy etapy szkolne i trzy etapy międzyszkolne) oraz - samodzielnie - etapu międzyszkolnego „Mistrz sudoku w szkole ponadgimnazjalnej”. W ww. konkursach brało udział 60 uczniów, a finalistami zostało 22. Ponadto, 127 uczniów wzięło udział w 20 konkursach i turniejach (w tym: dwa tematyczno-interdyscyplinarne, jeden interdyscyplinarny oraz 17 przedmiotowych) organizowanych m.in. przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi, Polskie Media Amercom w Poznaniu, Międzynarodowe Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące Meridan oraz Wyższą Szkołę Ekonomiczno-Informatyczną w Warszawie, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich, Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych w Toruniu. W tych konkursach 17 uczniów było finalistami, a jedna osoba została laureatem (XIX edycja Konkursu TEST OXFORD PLUS – konkurs ogólnopolski). Liceum nie brało udziału w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Łodzi

(dowód: akta kontroli str.149-151)

Liceum było organizatorem 52 wystaw tematycznych, konkursów świątecznych, konkursów tematyczno-interdyscyplinarnych, przedmiotowych (wewnątrzszkolnych). Uczniowie Liceum wzięli udział w etapie wojewódzkim LI Zawodów strzeleckich (12 uczniów, z których sześciu zostało finalistami) oraz w etapie międzyszkolnym Konkursu muzycznego zorganizowanym przez Liceum Ogólnokształcące nr 26 w Łodzi, otrzymując nagrodę publiczności.

Liceum było również organizatorem 4 konkursów ogólnolódzkich w roku szkolnym 2010/2011. W kolejnych latach szkolnych również podejmowało próbę zorganizowania wielu konkursów, które jednak nie odbyły się z powodu małego zainteresowania (lub braku zainteresowania) szkół z Łodzi.

(dowód: akta kontroli str.160-169)

Jak wynikało z danych prezentowanych na stronie internetowej www.perspektywy.pl Liceum nie było klasyfikowane w rankingu ogólnopolskim. Liceum dysponowało artykułem jednej z gazet łódzkich, z którego wynikało, że w roku szkolnym 2011/2012 Liceum zajęło 14 miejsce wśród 20 łódzkich liceów, w których maturę zdało procentowo najwięcej uczniów.

Liceum otrzymywało podziękowania od organizatorów konkursów za współpracę oraz za liczny udział w nich uczniów.

(dowód: akta kontroli str.274)

W ankietach w części dotyczącej sprawdzianów/egzaminów zewnętrznych, ankietowani rodzice uznali, że o wyborze szkoły zdecydowały opinie o szkole i nauczycielach (80%), wyniki egzaminów końcowych z lat ubiegłych istotne były dla 17% ankietowanych. Wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że wyniki egzaminów zewnętrznych są omawiane podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej. Ponadto, nauczyciele stwierdzili, że przy realizacji programu nauczania koncentrują się na treściach i umiejętnościach niezbędnych uczniom na egzaminie zewnętrznym („zawsze” – 83% i po 8,3% „nie zawsze” oraz „nie”). Jednorodne były zdania

nauczycieli w kwestii, czy sprawdziany i egzaminy w sposób właściwy i rzetelny sprawdzają wiedzę uczniów (92% nauczycieli odpowiedziało „tak”, lub raczej tak).

Ankietowani uczniowie w większości (67%) nie korzystali z płatnych korepetycji, uważali (93%), że mogliby mieć lepsze oceny oraz że brak czasu nie pozwala im się dobrze przygotować (38%). Uważali, że mogliby osiągać lepsze wyniki w nauce, gdyby nauczyciele zaciekawili ich (43%) swoim przedmiotem.

W zakresie oceniania postępów uczniów 100% rodziców stwierdziło, że są w wystarczającym stopniu o tym informowani przez nauczycieli. 100% ankietowanych uczniów odpowiedziało, że na bieżąco są informowani o ocenach i wiedzą dlaczego takie otrzymali, a 86% uważa, że są oceniani sprawiedliwie.

W zakresie atmosfery w Liceum, 93% rodziców odpowiedziało że ich dziecko chodzi do szkoły chętnie/raczej chętnie. Wszyscy nauczyciele uważali że szkoła umożliwia wprowadzania innowacyjnych metod nauczania i nowych projektów. 88% uczniów lubi chodzić do Liceum. Ponownie wybraliby tę samą szkołę (97% ankietowanych rodziców oraz 98% ankietowanych uczniów). Liceum dysponowało szeregiem podziękowań złożonych na ręce Pani Dyrektor od rodziców oraz uczniów za włożony przez nauczycieli wkład pracy dydaktycznej oraz za przyjazną atmosferę.

(dowód: akta kontroli str. 252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

NIK zauważa jednakże, że pomimo podejmowanych przez nauczycieli działań, średnie wyniki matur osiągnane w badanych latach nie wykazywały tendencji rosnącej, kształtowały się w przeważającej części w grupie wyników średnich, a nawet niżej średnich.

4. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego

4.1. Kwalifikacje nauczycieli

Opis stanu
faktycznego

Struktura zatrudnienia nauczycieli w Liceum w latach szkolnych 2010/2011 – 212/2013 przedstawiała się następująco:

- nauczycieli dyplomowanych było odpowiednio: 4; 3 i 3 osób,
- stan zatrudnienia nauczycieli mianowanych kształtował się na poziomie kolejno: 5; 5 i 7 osób,
- kontraktowych nauczycieli: 8, 8, 4,
- w latach szkolnych 2011/2012 i 2012/2013 Liceum zatrudniało 1 stażystę,
- w całym analizowanym okresie w Liceum nie było nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego.

Łącznie w Liceum pracowało:

- w latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012 - 17 nauczycieli, w tym 7 pełnozatrudnionych i 10 w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- w roku szkolnym 2012/2013 – 15 nauczycieli, w tym 7 pełnozatrudnionych oraz 8 osób w niepełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: akta kontroli str. 128)

Nauczyciele zatrudnieni w Liceum w roku szkolnym 2012/2013 posiadali kwalifikacje do prowadzenia powierzonych im zajęć, wymagane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudniać nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego

zakładu kształcenia nauczycieli⁷. Ponadto, nauczyciele brali udział w szkoleniach, kursach oraz studiach podyplomowych, podnosząc swoje kwalifikacje.

(dowód: akta kontroli str. 122-125)

4.2. Prawidłowość wdrożenia szkolnych programów nauczania

Szkolne programy nauczania zostały wdrożone do użytku szkolnego z zachowaniem wymogów art. 22a ust. 2 i ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników: z dnia 21 czerwca 2009 r.⁸ oraz 3 lipca 2012 r.⁹ W programach uwzględniono wszystkie obowiązujące zajęcia edukacyjne realizowane w Liceum.

Obowiązujące w Liceum programy nauczania dotyczące:

- klas I z lat 2010/2011 – 2011/2012,
- klas II i III z lat 2010/2011 – 2012/2013,

realizowane były na podstawie tzw. „starej podstawy programowej”, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹⁰.

Natomiast programy obowiązujące w roku 2012/2013 w I klasach realizowane były na podstawie tzw. „nowej podstawy programowej”, wynikającej z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹¹.

Programy nauczania przyjęte do realizacji w Liceum opracowane zostały przez autorów spoza grona pedagogicznego Liceum, programy te realizowane były przez nauczycieli w wersji niezmienionej.

W przyjętych do stosowania w Liceum w latach 2010/2011 – 2012/2013 szkolnych zestawach programów nauczania ujęte zostały wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne wynikające z rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej: z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych¹² oraz z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych¹³.

(dowód: akta kontroli str. 142-148,184-189)

Obowiązujące w klasach pierwszych Liceum w roku szkolnym 2012/2013 programy nauczania języka polskiego oraz matematyki opracowane zostały przez autorów spoza grona pedagogicznego szkoły.

Programy te spełniały wymagania zawarte w § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a – e rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 247-250,275)

⁷ Dz. U. z 2009 r., Nr 50, poz. 400, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 89, poz. 730 obowiązujący do 18 lipca 2012 r.

⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 752

¹⁰ Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 977

¹² Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

¹³ Dz. U. poz. 204

¹⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 752

4.3. Zgodność realizacji programów nauczania z podstawą programową kształcenia ogólnego

Analiza wybranych losowo tematów lekcyjnych z języka polskiego, ujętych w dzienniku lekcyjnym prowadzonym dla klasy I w roku szkolnym 2012/2013, wykazała zgodność zapisów tematów lekcji z zapisami w szkolnym programie nauczania oraz ich korelację z podstawą programową kształcenia ogólnego.

(dowód: akta kontroli str.247-248)

4.4. Zachowanie minimalnego wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla danego cyklu nauczania na każdym etapie edukacji

Analiza porównawcza planowanych godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowym planie nauczania dla trzyletniego liceum ogólnokształcącego¹⁵, szkolnego planu nauczania dla cyklu edukacyjnego 2010/2011 - 2012/2013, wykazała zgodność realizacji wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Zwiększony został (w stosunku do minimum określonego przez Ministra) tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych dla następujących przedmiotów:

- matematyka – 12 (przy minimalnej liczbie określonej przez Ministra na 9 godzin),
- język angielski i język niemiecki – po 15 godzin dla oddziału „A” i po 7 godzin dla oddziału „B” z każdego języka, przy minimalnej liczbie godzin (15) określonej przez Ministra dla obydwu języków łącznie.

Analiza zapisów w trzech dziennikach lekcyjnych dla oddziału „A” prowadzonych dla cyklu edukacyjnego 2010/2011 – 2012/2013 w zakresie dziewięciu przedmiotów wykazała, że:

- w pełni zrealizowano w ciągu trzech lat szkolnych planowaną liczbę godzin w przypadku przedmiotów: biologia oraz chemia,
- zrealizowano więcej godzin, niż zaplanowano w przypadku przedmiotów: język polski (104,3% planu), matematyka (118,2%), historia (131,9%), wiedza o społeczeństwie (111,5%), geografia (104,9%) i język angielski,
- nie zrealizowano natomiast planu godzin przeznaczonych dla fizyki: plan – 102 godziny, realizacja – 86 godzin (tj. 84,3%), przy czym nauczyciel zapisał w dzienniku lekcyjnym, iż zrealizował podstawę programową.

(dowód: akta kontroli str. 190-191)

Wyniki przeprowadzonych ankiet w części dotyczącej oferty programowej Liceum wykazały, że 90% rodziców zna wymagania edukacyjne obowiązujące dziecko w szkole, a 77% uważa że przyjęte w szkole wymagania zapewniają oczekiwany poziom wiedzy. 80% rodziców jest przekonanych, że nie ma potrzeby w trakcie roku szkolnego wpływać na zmianę oferty edukacyjnej oferowanej przez szkołę. Wszyscy ankietowani nauczyciele uznawali, że mieli wpływ na wybór programu nauczania. 90% uczniów stwierdziło, że zostali zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi dotyczącymi poszczególnych przedmiotów.

Analiza ankiet wykazała m.in.:

- 53% rodziców uważa, że wszyscy nauczyciele uczący w szkole są merytorycznie przygotowani do nauczania przedmiotów, jak również do rozwiązywania problemów wychowawczych uczniów,
- 40%, że nauczyciele indywidualizują prace z uczniem,
- 50%, że rozwijają potencjał intelektualny uczniów,
- 53% - dbają o przestrzeganie zasad dobrego wychowania,
- 27% - przygotowują do życia w społeczeństwie,
- 77%, że dbają o bezpieczeństwo uczniów,

¹⁵ Załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.)

- 62% uczniów uważa, że nauczyciele czasami potrafią zaciekać swoim przedmiotem,
 - 47% jest zdania, że nauczyciele prezentują materiał w sposób zrozumiały (40% - uważa, że czasami),
 - 83% uczniów twierdzi, że nauczyciele zachęcają do samodzielnego myślenia.
- (dowód: akta kontroli str.252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą natomiast niezrealizowania 16 godzin fizyki zaplanowanych w ramowym planie zajęć edukacyjnych na lata szkolne 2010/2011 – 2012/2013. Jednakże Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje wyjaśnienia Pani Dyrektor złożone w dniu 5 września 2013 r. i potwierdzające fakt zrealizowania podstawy programowej dla tego przedmiotu.

(dowód: akta kontroli str.190-191, 258-265,268-271)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie - pomimo stwierdzonej nieprawidłowości - działalność Liceum w zbadanym zakresie.

5. Wspieranie kształcenia uczniów z trudnościami w nauce i zaburzeniami rozwojowymi

Opis stanu
faktycznego

W Statucie Liceum określono, iż umożliwia się uczniom ze szczególnymi trudnościami w nauce i problemami rozwojowymi prawidłowe funkcjonowanie w szkole (art. 4 pkt 7), zindywidualizowaną pomoc według potrzeb i możliwości szkoły (art. 4 pkt 9), jak również w art. 33 ust. 1 pkt 8 zapisano, iż uczeń ma prawo do otrzymywania pomocy w przypadku trudności w nauce. W Liceum zatrudniony był psycholog, pracujący 12 godzin tygodniowo.

(dowód: akta kontroli str.24-31, 124)

W roku szkolnym 2012/2013 do Liceum uczęszczało 10 uczniów posiadających opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, lub specjalistycznej oraz dwóch uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalistycznego. Zalecane w opiniach formy pomocy były realizowane przez szkołę dla ww. uczniów i polegały m.in. na:

- dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów,
- zajęciach specjalistycznych dla dyslektyków (1 godzina w tygodniu),
- zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych (1 godzina w tygodniu),
- dostosowanie kryteriów ocen,
- indywidualne zajęcia terapeutyczne,
- dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia,
- wydłużaniu czasu dla pisemnych form sprawdzania wiedzy,
- indywidualne zajęcia terapeutyczno-rewalidacyjne (1 godzina tygodniowo),
- dostosowanie wymagań edukacyjnych IPET dla dwójki uczniów.

W trakcie roku szkolnego 2012/2013 w Liceum zorganizowano następujące zajęcia pozalekcyjne dla potrzeb wsparcia uczniów z trudnościami w nauce:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla 12 uczestników w wymiarze 1-2 godzin tygodniowo,
- zajęcia specjalistyczne dla 12 dyslektyków w wymiarze 1 godzina tygodniowo,
- indywidualne zajęcia terapeutyczno-rewalidacyjne dla 2 uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo,
- terapię psychologiczną indywidualną dla 2 uczniów w wymiarze 1 godziny tygodniowo,
- konsultacje dla 12 uczniów i ich rodziców w wymiarze 1 godziny tygodniowo.

(dowód: akta kontroli str. 239-246)

W Liceum w roku szkolnym 2012/2013 dla ośmiu uczniów (którzy w roku szkolnym 2011/2012 uzyskali promocję z poprawkami, lub nie otrzymali promocji) zorganizowano wsparcie m.in. polegające na:

- konsultacjach z nauczycielami poszczególnych przedmiotów, odbywające się 1 godzinę tygodniowo (wszyscy uczniowie),
- ścisłych kontaktach z rodzicami/opiekunami (w pięciu przypadkach kontakt ten był bieżący, w pozostałych brak współpracy ze strony rodziców),
- konsultacje z psychologiem (na wnioski wychowawcy) w 5 przypadkach, a w jednym przypadku – uczennica odmówiła udziału w takich konsultacjach,
- ścisły kontakt nowego wychowawcy z poprzednim,
- kontrola frekwencji (w dwóch przypadkach),
- angażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne oraz w życie szkoły (w czterech przypadkach).

(dowód: akta kontroli str.222-224)

W zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej 50% rodziców uważało, że ich dziecko może skorzystać z pomocy psychologa, a 43% z pomocy pedagoga. Wszyscy nauczyciele dobrze ocenili pomoc ze strony psychologa w celu wspierania uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, a także uważają że Dyrekcja Liceum, zawsze, jeżeli jest taka potrzeba, organizuje zajęcia dla uczniów mających trudności w nauce.

19% uczniów stwierdziło, że uzyskało pomoc psychologa, natomiast 76% uważało, że nie ma takiej potrzeby. 5% uczniów uzyskało pomoc pedagoga, natomiast 79% uważało, że nie ma takiej potrzeby. 93% uczniów uważa, że w razie problemów w nauce mogą zawsze zwrócić się do nauczyciela o pomoc.

(dowód: akta kontroli str.252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Liceum w zbadanym zakresie.

6. Wspieranie kształcenia uczniów uzdolnionych

Opis stanu
faktycznego

W Statucie Liceum zapisano, iż uczeń ma prawo do rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów w miarę możliwości szkoły (art. 33 ust. 1 pkt 7).

(dowód: akta kontroli str. 31)

W roku szkolnym 2012/2013 do Liceum uczęszczało 25 uczniów zaliczanych przez szkołę do uczniów uzdolnionych. Jeden z tych uczniów w kolejnych latach szkolnych 2011/2012 i 2012/2013 otrzymywał Stypendium Prezesa Rady Ministrów, 24 uczniów brało udział w przeglądzie „Konkurs Talentów” oraz innych konkursach wewnętrznych i zewnętrznych, dwoje uczniów wzięło udział w Konkursie Muzycznym FETA na etapie międzyszkolnym (zdobywając nagrodę publiczności), jedna uczennica pełni funkcję szkolnego fotoreportera, jeden uczeń należy do Związku Strzeleckiego „Strzelec” w Łodzi, ponadto czterech uczniów brało udział w zajęciach pozaszkolnych – zdobywając osiągnięcia sportowe, o których szkoła była informowana.

Uczniowie korzystali z katalogu zajęć pozalekcyjnych oferowanych dla wszystkich uczniów.

W roku szkolnym 2012/2013 wszyscy ww. uczniowie uczęszczałi na następujące zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, z których każde miało wymiar od 1 godziny do 2 godzin tygodniowo: koło muzyczne, koło miłośników języka włoskiego, zajęcia sportowe, gazetka szkolna, kabaret szkolny, Club Cashflow, zajęcia z mediacji.

(dowód: akta kontroli str.220-221)

Wyniki przeprowadzonych ankiet w ww. zakresie wykazały, że 80% rodziców uważało, że Liceum wspiera uzdolnionych uczniów, wszyscy nauczyciele byli przekonani, że oferta zajęć pozalekcyjnych wspierających zainteresowania i uzdolnienia uczniów jest bardzo obszerna oraz odpowiednia.

(dowód: akta kontroli str. 252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

7. Wspieranie rozwoju zainteresowań uczniów

Opis stanu
faktycznego

W celu rozwoju uczniów, ich zainteresowań, a także zagospodarowania wolnego czasu, w Liceum zorganizowano w roku szkolnym 2012/2013 następujące zajęcia pozalekcyjne (bezpłatne):

- koło miłośników języka włoskiego – 1 godzina tygodniowo (czterech uczestników),
- kabaret szkolny – 1 godzina tygodniowo (trzech uczestników),
- koło muzyczne – 2 godziny tygodniowo (ośmiu uczestników),
- gazetka szkolna – 1-2 godziny miesięcznie (7 uczestników),
- Club Cashflow – 1-2 godziny miesięcznie (8 uczestników),
- zajęcia z mediacji – 1 godzina tygodniowo (16 uczestników),
- konsultacje – 1 godzina tygodniowo (95 uczniów).

Liceum proponowało również uczniom udział w innych kołach zainteresowań (np. koło teatralne, chemiczno-fizyczne, matematyczne).

(dowód: akta kontroli str.162,196-216)

Wyniki z przeprowadzonych ankiet wykazały, że 87% rodziców uważało, że oferta zajęć pozalekcyjnych w szkole jest odpowiednia. 45% uczniów uważało, że organizowane w szkole zajęcia pozalekcyjne rozwijają ich zainteresowania, a 33% - „tak, lecz nie wszystkie”.

(dowód: akta kontroli str.252-257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o podjęcie działań na rzecz poprawy osiąganych przez absolwentów wyników matur.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

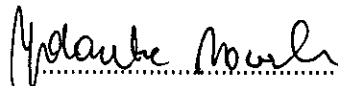
¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej ustawą o NIK

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

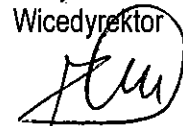
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 26 września 2013 r.

Kontroler
Jolanta Nowak
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Z upoważnienia p.o. Dyrektora
Andrzej Cieniewski
Wicedyrektor

.....
podpis